

Norges STØRSTE magasin for kvinner 40+

tara

*– få mer ut av livet!***Siste sjanse:
Vil DU bli
Tara-modell?****Kreftsyke Anne fra
Årets modigste kvinne****Hedret for
sitt livsmot****STORT
MOTE-
EKSTRA**

- Sterke farger
- Sarte blonder
- Røff western-stil

**Raske retter
på under
30 minutter****Bokaktuelle
Linn Ullmann (45):****– Jeg har aldri levd
et "vanlig" liv****Enkelt & effektivt:**

Alt om LAVKARBO

**Tara coacher:
Fra utslitt
til energisk****● Ned i vekt ● Mett og opplagt ● Kropp i balanse****Storby-weekend: BERLIN – tøff og trendy**

Bokaktuelle Linn Ullmann om livet og kjærligheten:

— Jeg prøver å være sann

Linn Ullmanns femte roman "Det dyrebare" ble en salgs- og kritikkersuksess fra dag én. – Jeg hadde aldri trodd det skulle gå så bra, sier hun. Boken har tatt seks år å skrive, og handler om svik, sorg, utroskap og relasjoner. Linn Ullmann skriver om det hun synes er skummelt.

Av **Kathrine Johns** Foto: **Johs. Bøe** og Scanpix. Hår- og makeup: **Therese Dombek** Styling: **Christine Ledang**

– Huset er alltid fullt av hunder og lyd og barn, men jeg klarer å skrive. Særlig når jeg må, sier Linn Ullmann. Her iført sin egen sorte topp fra Veronica B. Vallenæs, bukser fra Acne/Den Dama, kr 1495, sko fra Ingunn Birkeland/Skomaker Dagestad, kr 3000.

Linn Ullmann

Født: 9. august 1966. **Bor:** I Oslo. **Familie:** Gift med Niels Fredrik Dahl. De har en datter (7) sammen. Linn har også en sønn (21) fra et tidligere ekteskap. **Yrke:** Forfatter, journalist og spaltist. **Karriere:** Etter seks års utdannelse i litteratur, begynte Linn Ullmann som journalist, kritiker og kommentator og ble raskt toneangivende. I 1998 ga hun ut sin første bok "Før du sovner". Deretter fulgte "Når jeg er hos deg" (2001), "Nåde" (2002), "Et velsignet barn" og "Det dyrebare" (2011). Alle bøkene er utgitt i store deler av Europa og USA, og har fått både priser og gjeve nominasjoner. I Norge har Linn Ullmann vunnet Den norske leserprisen, Amalie Skram-prisen og Gullpennen. I tillegg har Linn vært kunstnerisk leder i oppstarten til kunstsenteret "Bergmannsgården" på Fårö i Sverige. **Aktuell med:** "Det dyrebare", som ble utgitt på Oktober forlag i november i fjor. Boken er trykket i flere opplag og er hovedbok i Bokklubben.

Frem til Linn var fire år bodde hun på øya Fårø sammen med foreldrene Liv Ullmann og Ingmar Bergman.

♦ Det var den dagen vi fotograferte Linn Ullmann at det sto i Dagsavisen at ”Det dyrebare” etter tre uker har klatret til topps på bestselgerlisten. Linn tar imot nyheten med alt annet enn stoisk ro. De oransje stillette-hælene spretter en halv meter opp i luften og ansiktet sprekker i det man kan kategorisere som et av verdens største smil.

– Det er helt utrolig at det går så bra. Jeg tror liksom aldri at det skal gå bra. Jeg er katastrofist. Nå er jeg skikkelig glad.

Linn Ullmann har god grunn til å juble. ”Det dyrebare”, boken hun har jobbet med i seks år, har i løpet av noen få uker føket opp på bestselgerlisten over skjønnlitterære bøker, og er allerede trykket i flere opplag. Kritikerne er fra seg av begeistring, og boken er solgt til flere land, i tillegg til at den er hovedbok i Bokklubben.

– Det var nødvendig for meg å skrive denne boken. Det er en historie som måtte ut.

Ifølge en venninne erklærte Linn allerede som 12-åring at hun skulle bli forfatter. Og når hun går inn i noe, gjør hun det hundre prosent og vel så det, sier de som kjenner henne godt.

– Jeg skriver om det jeg er mest redd for. Tankene jeg egentlig ikke tør å tenke. Ordene jeg ikke tør å si. Om måtene vi kan forsvinne fra hverandre på. Det er det ”Det dyrebare” handler om: forsvinning og redselen for forsvinning. Det er en kjærlighetshistorie mellom to som har levd sammen lenge, og ting har begynt å gå i stykker. Scenariet er klassisk. Balansen mellom nærvær og fravær er alltid

I 2011 satt Linn i hovedjuryen på filmfestivalen i Cannes sammen med blant andre Robert de Niro og Jude Law.

vanskelig. Det vi lever i fungerer ikke alltid hundre prosent. Det er forsåvidt ikke noe nytt. Jeg synger den samme sangen om igjen. I ”Det dyrebare” har det gått for langt, og hovedpersonene i boken lever med en dyp fortvilelse. Det er også en kriminalhistorie flettet inn der, en ung pike som forsvinner. Forsvinning – uansett på hvilken måte – fører til sorg. Sorg og sorgens ettervirkninger er det jeg skriver om.

LINN ULLMANN HAR SELV KJENT

på sorg. I 2007 mistet hun pappaen sin, den kjente filmskaperen Ingmar Bergman. Linn var på Fårø den siste tiden han levde, og har senere jobbet med å skape et internasjonalt kunstsenter på øya, som var i tråd med farens vilje. De siste 40 årene av sitt liv bodde Ing-

mar Bergman på Fårø, en øy utenfor Gotland i Sverige. De første fire

årene av Linns liv bodde han sammen med Linns mor, den internasjonale filmstjernen Liv Ullmann.

– Det jeg husker fra de første årene er at mor og far jobbet mye, og jeg var sammen med en dame som het Siri. Hun var en varm, sterk, trygg kvinne. Den varmen og vanligheten hun og ektemannen omsluttet seg med, ga meg mye.

Da forholdet mellom foreldrene tok slutt, flyttet Linn og Liv til Strømmen utenfor Oslo. Det var den første av en rekke flyttinger. Linn byttet skole omtrent like ofte som andre skifter skjorte, og hun måtte stadig

Linn og mannen Niels Fredrik Dahl, som også er forfatter. Han har nylig gitt ut en diktsamling med kjærlighetsdikt.

forholde seg til nye klassevenninner og nye allianser.

– På Strømmen gikk jeg på Løvenstad skole, der hadde jeg en veldig snill lærer, og jeg var en pliktoppfyllende og skoleflink pike. Neste skole var Steinerskolen. Det passet ikke meg. Alt skulle liksom være så kunstnerisk. Jeg ville bare tegne én ting, og det var prinsesser fra eventyret. Men det var sinte prinsesser, og jeg tegnet bare i svart og grått. På et foreldremøte holdt læreren opp et bilde med masse farger og sa ”her er et eksempel på et veldig kreativt barn”. Så holdt han opp min tegning og sa ”og her er det en vi må jobbe litt med.”

Deretter ble det Majorstuen skole en tid, der likte jeg meg godt. Så flyttet vi til USA. Der gikk jeg på en amerikansk privatskole med uniformer. Jeg var vel en 11–12 år. Mor fikk det for seg at vi skulle bo landlig, og vi bodde i Connecticut utenfor New York. Der trivdes jeg virkelig ikke. Jeg hadde forskjellige barnepiker, men var i opposisjonsalder og var vanskelig. Jeg ville ordne meg selv! Jeg var nok ganske vill og rampete. Så var det tilbake til Norge, der jeg igjen gikk på Majorstuen skole. Så var det tilbake til USA, der gikk jeg på noe som het ”Professional Children’s School” i New York. Det er en skole for kunstnerbarn. Og så kom man med regulering, og alle i klassen jobbet på Broadway eller i Vogue. Jeg hadde sett ”Fame” og ville gjerne bli danser. Nå opplevde jeg at jeg begynte å leve. Men jeg var ennå ikke så ordentlig av meg og skulket mye. Da gikk jeg på kino – alene eller

– Livet uten bøker hadde vært veldig trist, sier Linn. Her i kjole fra Christina Ledang/Minou, kr 1295.

sammen med andre skulkere. Kinogleden har jeg fra far. Når jeg var på Fårö så vi to filmer om dagen. Det var fars måte å oppleve historier på, og jeg lærte mye om historiefortelling av ham.

– Det siste året på skolen tok jeg meg sammen og fikk gode nok karakterer til å begynne å studere ved New York University på Manhattan. Og DA gikk jeg inn i det. Jeg gjenoppdaget lese- og skrivegledden og var en skikkelig sulten student. Jeg ville gjerne studere resten av livet! På den tiden var jeg forlovet med en poet og bodde i Greenwich Village sammen med ham. Jeg er glad for det jeg har opplevd. Jeg fikk rast fra meg.

Da Linn var 23 hadde hun seks års litteraturstudier bak seg og jobbet med en doktorgrad. Det var da hun møtte ham som skulle bli den første mannen hennes. Før hun visste ordet av det var hun gift

og gravid!

– Fra student på Manhattan til småbarnsmor på Lilleaker – det

var litt av en overgang. Jeg levde et voksenliv ganske tidlig. Plutselig gift og barn da jeg var 23 – det var litt eksotisk og ikke så vanlig. Når man går inn i relasjoner utsetter man seg selv for å bli veldig sårbar. Men å få barn, det gir en helt annen forpliktelse i livet. Da var jeg jo MAMMA.

MEDIA HAR ALLTID FULGT SPENT

med på Linns gjøren og laden. Som datter av to internasjonale kjendiser har hun vært i offentlighetens søkelys siden hun ble født.

– Jeg fikk jo oppleve masse på grunn av at de hadde de jobbene. Men for meg var de bare mor og far. Jeg har vokst opp som “enebarn”, men søsken finnes. Det er godt å vite. Min far fikk ni barn. Så mange! Nå er det åtte igjen – en bror døde av kreft.

Linn Ullmann har vel aldri levd det man kaller “et vanlig liv”.

– Det har nok vært annerledes på en måte, men det var det livet jeg kjente. Jeg ante ikke hva “et vanlig liv” skulle være.

Noen år før småbarnsperioden, ble danse-drømmen lagt på hylla, til tross for at Linn var så god at hun kom inn på Operaballetten. For det var jo forfatter hun skulle bli. “Når Linn har bestemt seg for noe, da blir det ofte slik. Hun har en utrolig indre styrke og driv-

– **“Det dyrebare” handler om mennesker som er i ferd med å rase sammen. Det har vært en intens prosess å skrive denne boken, forteller Linn.**

kraft. Jeg har sjelden sett noen som jobber så hardt og så målrettet for å nå målene sine”, sier en venn. Og det gjorde hun denne gangen også. I 1998 debuterte hun med “Før du sovner”. Det ble en pangstart og de gode kritikkenene sto i kø. Fire bøker senere regnes Linn Ullmann som en av de mest markante stemmene i nyere skandinavisk litteratur. Hun har fått Den norske leserprisen for “Nåde” (2002). Som journalist, spaltist og kommentator har hun fått Gullpennen og som forfatter har hun mottatt Amalie Skram-prisen for sitt samlede forfatterskap. Bøkene hennes er utgitt i store deler av Europa og i USA.

– Skrivning er én prosent inspirasjon og nittini prosent eliminasjon, sier Linn.

– Det handler om å begrense seg. I “Det dyrebare” går jeg inn på relasjoner, familie, svik og utroskap. Det var det jeg ville skrive

en roman om.

Familien er et minisamfunn der følelser, tradisjoner

og minner binder dem sammen. Å svike er en måte å tilintetgjøre et menneske på. Den historien du trodde du hadde, har du ikke lenger. Noen har skrevet en annen historie. Å eksponere og å utlevere noen er kanskje den største formen for svik. Jeg prøver å være sann og å gå inn i ting som er skummelt. Hva er løgn og hva er sannhet? Jeg prøver også å si noe om kjærligheten i de fem bøkene jeg har skrevet.

I vår tid stiller vi store krav til kjærligheten. Jeg kan sitere forfatteren Botho Strauss, som sa noe sånt som: “Still ikke for høye krav til den, for den er ikke fullkommen.” Vi har store forventninger til hvordan den skal være. Kjærlighet er jo en livsnødvendighet. Man visner uten. Men den er også truende.

NÅR LINN SNAKKER, BEGYNNER

hun først med armene, som får større og større bevegelser mens hun leter etter ordene. Hun vil ikke bli misforstått og hun vil ikke bli oppfattet som kategorisk.

– Jeg er ikke noe flink til dette som jeg snakker om. Og jeg er ikke glad i å snakke om følelser. Faktisk så avskyr jeg føleri. Følelser er ikke troverdige. Og det kommer i veien for det som egentlig skjer. Jeg synes man burde snakke mindre om følelser og mer om erfaringer. Følelser er irriterende! Og det gjør ting alltid mer komplisert.

ALLE spørsmål blir vanskelige å svare på, det er derfor jeg skriver om det. Det finnes

ikke noen lette svar. Jeg har ikke svar på alt. Og jeg synes spørsmålene er viktigere enn svarene. Å bruke intuisjonen, det er det jeg prøver å gjøre. Man har et indre navigasjonssystem som er mye mer finstemt enn følelser. Den indre stemmen, den skal man ikke argumentere med. Når jeg skriver bruker jeg hodet, hjerte, kropp, ører, lyd. Hvordan man skal fortsette, det er en større utfordring enn det å begynne.

Linn Ullmann og Niels Fredrik Dahl, som også er forfatter, giftet seg i 2001.

– Han er min ALLER beste venn. Jeg kan ikke se for meg at noe skal komme mellom oss. Vi snakker sammen 12 ganger om dagen.

Linn og Niels Fredrik har en datter på syv år sammen. Nå har både Linns eldste sønn og Niels Fredriks eldste sønn flyttet ut, og paret har kjøpt seg en mindre leilighet.

– Vi har flyttet mye. Men barndoms-hjemmet er bordet og bøkene og menneskene, og det er ALLTID plass til barna!

To av dem bor fortsatt hjemme, minstejenta kommer til å fortsette med det en god del år til.

– Jeg har vært småbarnsmor siden jeg var 23. Men de skal ikke måtte lese i et blad om hvordan det er å være mor for dem. Jeg har respekt for deres privatliv. Og offentlig eksponering er ganske heavy. Men jeg er veldig stolt av dem og alt de får til. Og jeg prøver å være en kul mor.

Men å fylle 40, det synes ikke Linn var så kult. – De var sjokkarket for meg at jeg fylte 40! Og nå er jeg 45! Jeg jobber for å se ungdommelig ut, i hvert fall. Lenge var det snakk om at “40 is the new 30”. Så plutselig leste jeg i en artikkel at 40 er det nye 40! Det tenker jeg mye på. Når man er 40 har man mange voksenår bak seg. Å være et voksent menneske, det er viktig for meg. Å være anstendig og oppføre seg ordentlig. Å være vennlig, ikke skrike og bære seg. Jeg kan nok godt være vennligere. Man vet ikke når man sårer mennesker. Nødvendigheten av å arbeide, og å reise seg for gamle på trikken, ikke gjemme seg, be om hjelp hvis man trenger det. Det tenker jeg mye over. At jeg skal tørre å reise meg og si ifra hvis noe blir feil. Å skille seg ut og si ifra hvis en urett blir begått. Det modigste jeg har gjort er å få barn og å utsette meg for den store kjærligheten. Og ikke minst: å skrive bøker om livets gang, og å utgi dem.

Jeg lurar på: Hvor mange bøker skal jeg skrive i livet? Jeg synes jeg skriver bedre og bedre, men blir dårligere på det å snakke. Å bli intervjuet er en rolle jeg ikke har forso-

net meg med. Jeg ville trives bedre i din stol enn i min. ♦

” Følelser gjør alltid ting mer komplisert.